

Hörselnedsättning hos vuxna - Bakgrund och etiologi

Bakgrund

Typer av hörselnedsättning

- Konduktiv – ledningshinder (överledningsproblem i hörselgång/mellanöra men normalfungerande inneröra).
- Sensorineural – påverkan på innerörat, sensorisk (i koklea) eller neural (hörselnerv).
- Central – skada på hörselcentrum i hjärnan.

Etiologi

Orsaker till konduktiv hörselnedsättning – ledningshinder

- Stopp i hörselgång – vaxpropp, främmande kropp, extern otit, exostos (ovanligt).
- Stor trumhinneperforation.
- Infektion/inflammation – sekretorisk otit, akut mediaotit.
- Kolestatom (pärlcysta) – ansamling av keratin (avstött hudepitel) i trumhinneretraktion, oftast i översta delen av trumhinnan (atticus) eller i bakre/övre kvadranten.
- Otokleros – förbening av ovala fönstret (stigbygeln växer fast). Ovanligt ärftligt tillstånd (cirka 1 %). Drabbar oftast kvinnor i 25–30 årsåldern, inte sällan vid graviditet.
- Hörselbensproblem – sammanväxning, trauma.

Orsaker till sensorineural hörselnedsättning – akut debut

- Plötslig sensorineural hörselnedsättning (sudden deafness) – ofta oklar orsak, men hos 10–15 % hittas en bakomliggande orsak som borrelia eller herpes zoster.
- Infektioner – skada på hörselnerv och inneröra, kan orsakas av exempelvis meningit, parotit, rubella, borrelia, herpes zoster.

Orsaker till sensorineural hörselnedsättning – långsam debut

- Presbyakusis – åldersrelaterad hörselnedsättning med minskande antal hårceller, vilket sker fortare efter bullerskada och vid genetisk predisposition. Ger sällan dövhet.
- Bullerskada – skada vid en plötslig ljudsmäll, starkt ljud under kortare tid eller hög bullernivå över längre tid. Kan vara övergående eller
- Ototoxiska ämnen – skada av läkemedel (som ASA, kinin, antibiotika, loopdiuretika, antidepressiva, aminoglykosider, cytostatika) eller andra ämnen

(som styren, toluen, bly, kvicksilver, kolmonoxid). Betablockerare kan ge reversibel hörselnedsättning.

- Ménières sjukdom – sannolikt orsakad av högt vätskestryck (kokleär hydrops).
- Vestibularis-schwannom – godartad tumör på hörsel-/balansnerv med långsam progress (tidigare akustikusneurinom).